

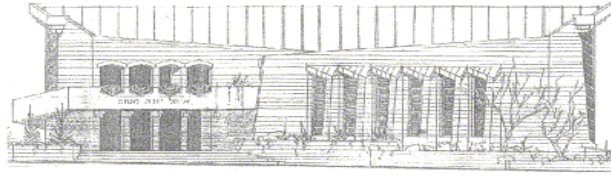
Ohel Yonah Menachem

Synagogue &
Community Center

Rabbi David Spektor

דוא"ל:

vaad@ohelyonah.com

אוהל יונה מנחם

בית כנסת

ומרכז קהילתי

הרב דוד ספקטור

אתר אינטרנט:

www.ohelyonah.com

שמן למאור בחנוכה

שו"ת עם הרב דוד אברהם ספקטור, רב הקהילה

שאלה:

האם מותר להשתמש להדלקת נרות חנוכה בשמן למאור, שהוא שמן זית שאינו לאכילה אלא למאור בלבד והרבה יותר זול משמן זית לאכילה?

תשובה:

שמן למאור (כשר ולא מזויף) ולא לאכילה **מותר להדליק בו נר חנוכה**, כיון שהוא מר ואינו ראוי לאכילה רגילה, אבל אינו מאוס וטוב להדר בשמן זית (כשר ולא מזויף) שראוי לאכילה.

לעדכון המלא של כשרות שמני זית: <http://www.kashrut.com/Alerts/005ST.pdf>

מקורות התשובה:

- [1] שולחן ערוך אורח חיים סימן תרעג סעיף א
א] **כל השמנים והפתילות כשרים לנר חנוכה** ...
ב] הגה: ומיהו שמן זית מצוה מן המובחר ...
ג] ואפי' בליל שבת שבתוך ימי חנוכה מותר להדליק בנר חנוכה השמנים והפתילות שאסור להדליק בהם נר שבת.
ד] הגה: אם אינו נותן בנר רק כדי שיעור מצותו, לפי שאסור להשתמש בנר חנוכה בין בשבת בין בחול ...
ה] אם נתערב נר חנוכה האסור בהנאה בשאר נרות, אפי' אחד באלף, לא בטיל ...

- [2] משנה ברורה סימן תרעג ס"ק ג
אם נמצא עכבר בשמן **מאוס** הוא **ואסור לנר חנוכה**.

- [3] שולחן ערוך אורח חיים סימן קנד סעיף יב
עכבר שנמצא בשמן של בית הכנסת, אם הוא **מאוס**, אסור להדליקו בבהכ"נ.

- [4] משנה ברורה סימן קנד
(מט) אם הוא מאוס - ואפילו יש ששים נגדו **דמותר באכילה כיון שמאוס אסור משום הקריבהו נא לפחתך**
(נ) אסור להדליקו בבהכ"נ - בפמ"ג מצדד דהוא הדין לשאר הדלקה של מצוה כגון נר שבת ו**חנוכה אסור אם הוא מאוס לו**.

- [5] בן איש חי, פרשת וישב, אות יב
שמן זית מצוה מן המובחר, ואם **הניח השמן תחת המטה** לא ידליקו בו נר חנוכה ולא נר שבת, משום דכל מידי דאכילה שורה עליו רוח רעה תחת המטה, וכיון **דנמאס לאכילה נמאס למצוה**, משום 'הקריבוהו נא לפחתך', אבל **אם השמן הוא מר דאינו בר אכילה** אינה שורה עליו רוח רעה ושרי (ומותר).

[6] הרב מרדכי אליהו

טוב שידליק בשמן זית הראוי לאכילה ולא **"בשמן זית למאור"** משום **"הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך"** (מלאכי א, ח), שהרי אם יבא אורח לביתו וירצה לתת לו משמן זה, לא ירצה האורח לאכול ממנו שהרי כתוב עליו 'למאור ולא לאכילה'. כיום מוכרים "שמן זית למאור" והסוחרים אומרים שכתבו כך כדי לשלם פחות מס. ויש רבנים שפרסמו **שמותר להדליק בשמן זה**, עכ"ז **"הקריבהו נא לפחתך"**.

[7] פסקי הרב עובדיה יוסף - ילקוט יוסף, חלק ה' מועדים, עמ' 216, סע' ה' שמן שיש בו חשש תערובת שומן חזיר, כשר להדלקת נר חנוכה.

שם בהערה י': בשו"ת בית שלמה חלק אורח חיים ס' קח, קט כתב שיש להקל בפשיטות אפילו בודאי תערובת חזיר, **דבמצוה דרבנן לא בעינן (צריכים) 'מן המותר בפיך'**.

[8] הרבנות הראשית לישראל, ו' כסלו תשס"ט, עדכון כשרות

"שמן זית מזויף מהווה כיום בעיה הן מבחינת **חשש לערלה**, והן מבחינת כשרות לפסח, תרומות ומעשרות (**טבל**), צבעי **מאכל**. לרוב ניתן לזהות את שמני הזית המזויפים על פי מחירם הנמוך הנע בין 10 ל-20 ש"ח לליטר. השנה ייתכנו אף שמן שנמסק מזיתים הקדושים בקדושת שביעית."

[9] **שערי תשובה סימן תרעג**

יש לומר כיון דנר חנוכה בעי שיעור דהיינו שיתן שמן בנר שידליק כשיעור(חצי שעה אחרי צאת הכוכבים) וכיון דבשר בחלב אסור בהנאה כתותי מיכתת שיעורא ולכן **אסור להדליק בשמן של ערלה** גם כן...שערלה הוא מהנשרפים.

[10] **ערוך השולחן אורח חיים סימן תרעג סעיף ה**

א] להדליק נר חנוכה בדברים של איסורי הנאה כמו **בשמן של ערלה** או בחמאה שנתבשל עם שומן בשר וכיוצא בהם מותר דכיון דאסור להשתמש בהם ואינו אלא למצוה קיי"ל דמצות לאו ליהנות ניתנו וכן הורה אחד מהגדולים [באה"ט סק"א בשם ש"א]
ב] ויש מי שחולק על זה מטעם **כיון דצריכין שריפה** או קבורה **כתותי מיכתת שיעוריה ונר חנוכה צריכה שיעור** [ש"ת סק"א] ואינו כן.